

انواع اعجاز و موارد بهت‌آور در قرآن کریم

بر اساس گفته مفسران قرآن کریم، در این کتاب آسمانی 20 نوع از اعجاز وجود دارد. علامه طباطبایی (ره) در این باره می‌نویسد: «در قرآن کریم برای جهانیان در همه شئون زندگی، اعجاز بزرگ و بهت‌آوری است...».

بر اساس گفته مفسران قرآن کریم، در این کتاب آسمانی 20 نوع از اعجاز وجود دارد. علامه طباطبایی (ره) در این باره می‌نویسد: **171#&**؛ در قرآن کریم برای جهانیان در همه شئون زندگی، اعجاز بزرگ و بهت‌آوری است. **؛raquo&** به گزارش خبرنگار آئین اندیشه فارس، **171#&**؛ قرآن **؛raquo&** معجزه جاویدان حضرت ختمی‌مرتبت، حضرت محمد مصطفی (س) است. کتابی همیشه زنده و پویا و مملو از اعجاز.

مرحوم علامه طباطبایی در مورد اعجاز قرآن می‌نویسد: **171#&**؛ در قرآن کریم برای اهل ادب، بلاغت در کلام و برای فیلسوف در فلسفه و الهیات و برای دانشمند در علم مربوطه‌اش و برای جامعه‌شناس در علم‌الاجتماع و برای قانون‌گذار در وضع قوانین و برای سیاستمدار در فن سیاست و برای حکومت‌ها در مورد جهانداری و بالاخره برای جهانیان در همه شئون زندگی، اعجاز بزرگ و بهت‌آوری است. **؛raquo&**

بنا به گفته مفسران و قرآن‌پژوهان - از جمله؛ مصطفی اسرار - در قرآن بیست نوع اعجاز وجود دارد که عبارتند از:

- 1 - اعجاز از نظر بلاغت و معنای و حسن عبارت که مجموعاً به **171#&**؛ فصاحت بیان **؛raquo&** تعبیر می‌شود.
- 2 - اعجاز قرآن از نظر معانی. قرآن معانی بلند و مطالب پیچیده را در یک عبارت کوتاه بیان فرموده که هیچکس قادر به بیان آن نیست و آیات قرآن همه دلیل بر صحت این ادعاست و انتخاب آیه‌ای از بین آنها و ترجیح آن بر سایر آیات امکان ندارد مگر اینکه از نظر کمیت ذکر شود. مانند آیه شریفه **171#&**؛ وقیل یا أرض ابلعی ماءك **؛raquo&** و سایر آیات نظیر این آیه.
- 3 - اعجاز از نظر شیوه و اسلوب و حفظ اعتدال.
- 4 - اعجاز قرآن از نظر کثرت معانی که بشر قادر به ایراد آن نیست.
- 5 - اعجاز قرآن از نظر جمع علوم که بشر به آن احاطه ندارد.
- 6 - اعجاز قرآن از نظر برهان و دلیل بر توحید. تمام آیات الهی در قرآن دال بر توحید و یگانه‌پرستی است.
- 7 - اعجاز قرآن از نظر اخبار گذشته و آینده و قصص امت‌های گذشته.
- 8 - اعجاز قرآن از نظر علم غیب و احاطه بر اخبار و منویات و اندیشه و افکار انسان‌ها.
- 9 - اعجاز قرآن از نظر خبر دادن از ضمائر قلوب مردم که جز خدا کسی را بر آن وقوف نیست.
- 10 - اعجاز قرآن از نظر متانت الفاظ که جمع بین جزیل (پیچیده) و سهل کرده.
- 11 - اعجاز قرآن از نظر تلاوت و پنج خصلت در آن.
- 12 - اعجاز قرآن از نظر نقل الفاظ منزله و معانی، که فرشته از خدا گرفته و رسول خدا تلفظ کرد و به امت ابلاغ فرموده است.
- 13 - اعجاز قرآن از نظر معانی مختلف و نزدیکی معانی به منظور و مقصود و اقران نظایر آن صورت مختلف مانند: وعدو و عید، ترغیب و ترهیب، ماضی و مستقبل، قصص و مثل، حکم و جدل، مطلوب و غیرمتنافر.
- 14 - اعجاز قرآن در اختلاف آیات کوتاه و بلند که در عین بلندی یا کوتاهی از اسلوب و اعتدال خارج نشده و در وزن کلام منظوم و عبارات منثور اعتدال لفظ و معنی و کلمات و آیات از دست داده نشده است.
- 15 - اعجاز قرآن از نظر کثرت تلاوت، که هر اندازه قرآن بیشتر تلاوت گردد نه از فصاحت آن در ذوق سلیم کسر می‌شود و نه ملالت می‌آورد و هر چند بیشتر قرائت شود طبع بشر مایلتر به تلاوت و فهم آن است. گویا هر دفعه که یک آیه تلاوت شود، بارقه‌ای از نور علم و دانش بر قلب قاری تابش می‌کند که در سابق نظیر نداشته است.
- 16 - اعجاز قرآن از نظر تسهیل قرائت در زبان‌ها و لهجه‌های متنوع.
- 17 - اعجاز قرآن از نظر ترتیب کلام، در سخن گفتن نثر، در قدرت هر گوینده هست و مرتبه شعر بالاتر است. کم‌تر کسی می‌تواند سخن فصیح منثور بگوید. قرآن در حال نثر و بیان مطالب ساده به قدری دارای انسجام و استحکام الفاظ و معنای و جملات و حفظ ارتباط و اعتدال است که نظیری برای آن متصور نیست.
- 18 - اعجاز قرآن از نظر زیادی الفاظ و تغییر کلمات و گوناگون آوردن الفاظ از همه مشتقات ادبی.
- 19 - اعجاز قرآن از نظر عجز معارضه (ناتوانی مقابله کردن) ملل گوناگون با آن که هر چند کوشش و پشتیبانی از یکدیگر کردن نتوانستند حتی یک آیه نظر آن بیاورند.
- 20 - اعجاز قرآن از نظر انصراف معارضه (مقابله کردن) بشر با آن، همین که فضاء خود را قادر به مقابله با قرآن ندانستند و تسلیم شدند.